

Tot sobre el teatre català antic

El teatre català dels orígens al segle XVIII.

A cura d'Albert Rossich, Antoni Serrà, Pep Valsalobre i David Prats. Universitat de Girona, ILCC. Edition Reichenberg, Kassel, 2001. 512 pàgines.

Una de les contribucions més importants, més espectaculars —si es vol—, a l'hora de bandejar l'etiqueta de «decadència» per a la literatura catalana dels segles XVI, XVII i XVIII és, sense cap mena de dubte, aquest volum *El teatre català dels orígens al segle XVIII*, el qual, més enllà de representar l'edició de les actes del II Col·loqui Internacional Problemes i Mètodes de Literatura Catalana Antiga «Teatre Català Antic» (Girona, 6-9 juliol del 1998), aconsegueix mostrar, prenen la dramatúrgia com a exemple i centre d'estudi, que la literatura catalana de l'edat moderna és molt digna de ser considerada tant pel nombre d'obres que ens n'ha pervingut com per la qualitat dels seus textos i la varietat dels seus gèneres. Sota l'epígraf «Teatre català antic» per abrigar en un mateix sostre el teatre català de l'edat mitjana i el de l'edat moderna, el llibre dibuixa en forma de ponències la panoràmica del teatre català des dels primers indicis medievals fins als textos de final de les onades d'il·lustració del

segle XVIII: «Teatre medieval als Països Catalans» (Josep Romeu i Figueres), «El teatre religiós del segle XVI» (Joan Mas i Vives), «Teatre profà del segle XVI: entra la festa i l'assimilació» (Josep Lluís Sirera), «El teatre barroc (segle XVII)» (Albert Rossich), «El teatre a l'època de la Il·lustració» (Pep Vila) i «Formes dramàtiques de composició oral» (Antoni Serrà). I és mercès al grup de les vint-i-dues comunicacions que segueixen, en el qual prenen especial rellevància la Festa o Misteri d'Elx i els diversos subgèneres teatrals conservats de les terres de Mallorca, que aquesta panoràmica general és dita posant èmfasi en el detall; sense llacunes, vaja, ni temporals ni en l'extensió geogràfica.

Que l'equip de filòlegs format per Albert Rossich, Pep Valsalobre, Antoni Serrà i David Prats, editors d'aquest volum, ha de servir de model a l'hora de donar forma a idees i a projectes és més que evident —s'intueix, s'olora de lluny— prestant atenció a la coherència i a l'èxit d'una idea que ha pres forma de llibre; d'un llibre que no hagués nascut, que no hagués vist la llum, sense la bona feina, la feinada, d'editors que hi ha al seu darrere.

Daniel Ferrer

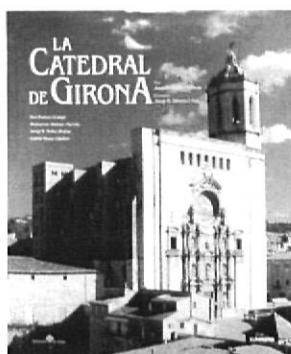
Llum nova sobre la Catedral

NADAL I FARRERAS, Joaquim, et alii.

La Catedral de Girona. Una interpretació.

Ajuntament de Girona
i Lunwerg Editores.
Barcelona, 2002.

És un pol magnètic forçós de la mirada de tots els visitants, i també de la dels gironins, encara que aquests, ja tan habituats, no se n'adonin; una massa que pesa damunt la ciutat, metafòricament des de fa poques dècades i abans en sentit literal. La catedral és, gairebé per dret natural, un dels temes majors, gairebé tòpic, en la bibliografia generada sobre la ciutat al llarg de tots els temps, de Roig i Jalpí a Josep Pla i fins avui, i només cal fer una ullada al CD-ROM editat per l'Ajuntament de Girona per adonar-se'n. En el context d'aquest interès secular, els darrers anys s'han desvetllat noves iniciatives i se n'han reforçat d'antigues. Des del punt de vista material, el Pla Director; en el camp científic, les prospeccions geofísiques i les excavacions que se'n van derivar, que han obert un camí al coneixement arqueològic de la seu, abans reduït a uns pocs sondeigs i seguiments i avui elevat a company inseparable de qualsevol intervenció arquitectònica. I sense oblidar la relectura, a la llum de les troballes o no, de la documentació i de les

publicacions sobre el tema. Tot plegat ha revertit en aquests darrers anys en un creixement lluminós en els coneixements sobre la catedral, en conseqüència sobre la ciutat, comparable si es vol a l'estrena força recent de la nova il·luminació interior del temple, que ens fa veure millor que mai les llums i lesombres de la capçalera gòtica.

El llibre *La Catedral de Girona. Una interpretació* ve a ser com un dels focus d'aquest procés recent d'il·luminació de la seu. Pot considerar-se una obra innovadora i lluminosa per diverses raons. Primer, per ser una remarcable publicació de síntesi, que traça una aconseguida línia diacrònica (del present al passat) de la història de la catedral; amb el mèrit de saber-se desligar, quan cal, de l'eix que marquen la història de l'art i la descripció estètica —vehicles habituals de les guies divulgadores— en benefici de lectures històriques riques i complexes (la catedral com a lloc de poder, la catedral com a lloc de cultura), executades amb mestria des d'un estil literari, entenedor i gens feixuc.